

■ UE caută soluții urgente pentru energie și securitate **PAGINA 3**

■ Blue Origin și NASA, misiune spațială pentru apărarea Pământului **PAGINA 4**

■ PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a stagnat la 5,72% **PAGINA 10**

■ UniCredit nu exclude îmbunătățirea ofertei pentru Commerzbank

■ Ministrul Educației: „Nu există riscul boicotării examenelor naționale” **PAGINA 4**

■ SpaceX depășește pragul de 10.000 de sateliți Starlink pe orbită **PAGINA 4**

■ SAFE: Risc crescut de dependență față de Rheinmetall privind înzestrarea Armatei **PAGINA 14**

PAGINA 16

GRAM AUR = 705,8364 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,6157 RON

EURO = 5,0940 RON

DOLAR = 4,4133 RON

Războiul din Iran a schimbat radical rolul armelor ieftine în noua ecuație a puterii

In prima ședință de tranzacționare după atacarea Iranului, acțiunile fondului iShares US Aerospace and Defense ETF (ITA) au crescut cu aproape 3% la New York. Fondul include acțiunile a 45 de companii din sectorul apărării, iar cele mai mari dețineri sunt GE Aerospace (21,5%), RTX Corp (fostul Raytheon Technologies Corporation) (16,27%), Boeing (8,2%), Lockheed Martin (4,42%) și Northrop Grumman (4,4%).

CĂLIN RECCHIA

După această creștere, acțiunile ITA au înregistrat o mică corecție de cotație și au ajuns la circa 93% din valoarea dinaintea începerii noului război din Golf (vezi graficul).

O astfel de evoluție poate părea surprinzătoare la prima vedere, în condițiile în care producătorii de armament și muniție sunt printre marii beneficiari ai războaielor, în special din punct de

vedere a cererii care va urma după finalizarea conflictelor.

O serie de analiști independenți ai sectorului aparțin din SUA pun tendința pe seama eficienței reduse a sistemelor sofisticate ale SUA în fața apărării iraniene. O astfel de concluzie pare să fie susținută și de analize recente apărute în Financial Times și la Bloomberg.

Sub titlul „Armamentul ieftin și abundent al Iranului pune armata americană sub o presiune fără precedent”, Bloomberg subliniază că „pe măsură ce conflictul intră în a treia săptămână, efortul de război al Statelor Unite din secrete neașteptate de epuizate în fața unui adversar al cărui buget militar este mai mic decât PIB-ul statului Vermont, dar care dispune de un arsenal de rachete și drone fără precedent pentru confruntările de până acum ale SUA”.

(continuare în pagina 13)

Comerțul global cu arme - concentrat în câteva țări; SUA - cel mai mare furnizor

Comerțul global cu arme este puternic concentrat în câteva țări. Statele Unite ale Americii plasându-se cu mult înaintea oricărei alte furnizor de profil, atât o analiză vi.sualcapitalist.com, care menționează că, între 2021 și 2025, SUA au generat 42% din exporturile globale de arme, de peste patru ori mai mult decât al doilea mare exportator.

Sursa citată arată ponderea exporturilor globale de arme pe țări, în perioada 2021-2025, în baza datelor SIPRI privind transferurile de arme.

Cei mai mari exportatori de arme din lume sunt, potrivit SIPRI: SUA, care se află cu mult înaintea tuturor competitorilor (42% din exporturile globale de arme); Franța (10%); Rusia (7%); Germania (6%); China (6%); Italia (3%); Israel (4%); Marea Britanie (3%); Co-

reea de Sud (3%); Spania (2%).

De ce domină SUA exporturile globale de arme

Statele Unite au fost mult timp cel mai mare exportator de arme din lume, dar dominația lor s-a estins în ultimii ani, notează sursa citată. Mai mulți factori contribuie la această evoluție, și anume: superioritatea tehnologică în sisteme avansate, cum sunt avioanele de vânătoare, apărarea antirachetă și tehnologiile de supraveghere; capacitatea de producție de apărare la scară largă, susținută de cheltuieli militare interne masive; rețele extinse de alianțe, inclusiv parteneri NATO; și acorduri de securitate în Asia și Orientul Mijlociu. (A.V.)

(continuare în pagina 16)

Fotbalul și tentația rescrierii istoriei

Fotbalul se pregătește să-i rescrie istoria, lădăcașii care înțeleg poate fi redistribuți la masa verde, la luni bune după ce a fost adjudicat pe teren, pare desprinsă dintr-un scenariu absurd. Totuși, un astfel de precedent a apărut, în cazul finalei Cupei Africii dintre Maroc și Senegal, și fotbalul intră într-o nouă eră: cea a istoriei rezvizibile. Selecționata Marocului a fost desemnată câștigătoare a Cupei Africii pe Națiuni, ediția 2025 la „la masa verde”, în loc de Senegalului, a anunțat Confederația Africană de Fotbal (CAF). Comisia de apel a CAF a decis, la două de după o finală haotică, cu ieșiri de teren, să retragă titlul Senegalului, atribundu-l Marocului, o hotărâre pe

DAN NICOLAE

care Federația senegaleză de fotbal a denunțat-o ca fiind „nedreaptă” și a anunțat că va face apel. Comisia de Apel a CAF și-a justificat decizia invocând articolele 82 și 84 din Regulamentul Cupei Africii pe Națiuni, care prevăd că dacă o echipă a refuză să joace sau părăsește terenul înainte de sfârșitul programat al meciului, va fi considerată învinșă și va fi eliminată definitiv din competiție.

Africa deschide, astfel, o cutie a Pandorei greu de închis. Pentru că, odată acceptat principiul, tentația de a corăța terenul ar deveni irezistibilă. De ce nu ar fi repus în discuție finala Cupei mondiale din 1966, marcată de golul fantomă al lui Geoff Hurst?

(continuare în pagina 3)

Preluarea FP de către clanul Drăgoi prinde contur; candidatura SAI Muntenia Invest confirmă scenariul BURSA

Depunerea sen so neri de intenție de către SAI Muntenia Invest pentru administrarea Fondului Proprietate (FP) confirmă ceea ce ziarul BURSA anunța încă din 4 februarie și relua în 27 februarie: Bogdan Drăgoi se pregătește să preia FP.

Sigur, nu brutal, nu ostentativ, nu cu ușa trântită, ci în maniera pe care a experimentat-o și rafinat-o de-a lungul anilor la SIFI, SIF 4 și SIF 5, în care marile reparații de putere sunt prezentate drept simple exerciții de guvernare, concurență și eficiență administrativă.

Din acest punct de vedere, a sosit la o acțiune executată cu singure reze: după ce Lion Capital a acumulat accelerat acțiuni FP, după ce a trecut de la 8,74% la 10,55% din drepturile de vot, după ce a votat decisiv alături de Ministerul Finanțelor la AGA care a schimbat raportul de forțe din fond, după ce mandatul de patru ani dorit pentru Franklin Templeton a fost respins și înlocuit cu unul de doar un an, după ce au început presunții pentru revocarea în Comitetul Reprezentanților după ce s-a constatat tot mai vizibil alinierea dintre stat și Lion, vine acum și piesa finală de decor: SAI Muntenia Invest, controlată de Lion Capital, depune scisoare de intenție pentru a administra chiar fondul în care gruparea și-a consolidat între timp influența. Cu alte cuvinte, exact ceea ce era prezentat de unii drept speculație jurnalistică începe să aștepte a plan executat cu răbdare.

Oficial, desigur, totul este impecabil. Fondul Proprietate are trei candidați interesați de administrarea activelor sale nete de 2,31 miliarde lei: Franklin Templeton International Services, administratorul istoric al fondului încă din septembrie 2010, INVL Asset Management UAB împreună cu partenerul local Impetum Management și SAI Muntenia Invest. Tabloul este, pe hârtie, cel al unei piețe mature: competiție, alternative, opțiuni, calendar de selecție, raportări la BV/B, toate ingredientele unei normalități bursiere. Numai că una dintre candidaturi vine după o succesiune atât de convenabilă de evenimente, încât și cea mai disciplinată aparență de imparțialitate începe să fie pusă la grea încercare. Mai ales dacă luăm în considerare că actorul care a cumpărat agresiv acțiuni FP după 30 septembrie anul trecut, ajungând recent la 10,5%, este exact actorul care a acționat concertat cu Ministerul Finanțelor în ultima adunare a acționarilor actorului pe care investitorii de retail îl privesc cu suspiciune și, acum, actorul care vine să spună, cu calm managerial, că este gata să administreze fondul.

"Monstruoasă coaliție" dintre stat, prin Ministerul Finanțelor, și clanul Drăgoi, prin Lion Capital

Într-un interviu acordat recent ziarului BURSA, investitorii sloveni Matej Rigelnik susține că tot ceea ce s-a întâmplat în ultima perioadă la FP nu este decât o simplă formalitate de piață. Beneficiarii reali ai celor trei fonduri slovene care dețin peste 7% din Fondul Proprietate, Matej Rigelnik, spune explicit că punctul de cot-

Bogdan Drăgoi a ajuns în poziția de a putea prelua Fondul Proprietate exact în clipa în care toate circumstanțele relevante s-au aliniat: Lion Capital deține 10,55% din voturile FP și se situează de partea Ministerului Finanțelor, iar SAI Muntenia Invest - societatea care vrea să fie administrator al FP - este controlată de Lion Capital.

tură a fost momentul în care inițiativa de transparență și noua direcție de guvernare au început să scoată în evidență valoarea reală a unor active vechi din portofoliu, în special Compania Națională Aeroporturi București, Portul Constanța și Salrom. Exact atunci, spune el, a început brusc și achiziția de acțiuni FP de către al doilea mare acționar, Lion Capital. Iar de aici încolo, poveste devine aproape prea clară pentru a mai avea nevoie de alte expli-

cații: ceea ce începeuse ca o reșetare de guvernare, ca un efort de transparențizare și de reasezare a fondului în interesul acționarilor, a devenit o luptă pentru control și influență. Rigelnik vorbește direct despre implicarea "statului", de pre-distrugere incredibilă pe care acționarii o acordaseră boardului, despre modificarea direcției guvernancei și despre riscul ca deciziile viitoare să nu mai fie luate în interesul tuturor investitorilor, ci în

funcție de interesele unor grupuri din interiorul fondului. Tonul este sever, dar faptele din jurul lui îl fac greu de respins ca simplă retorică de tabără.

Și aici apare elementul pe care BURSA îl seazează din februarie și care acum se verifică aproape mecanic. Nuește vorba doar despre o candidatură.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 3)